ŠAKIŲ MIESTO SU PRIEMIESČIAIS BENDROJO PLANO SU GIS SISTEMA KOREGAVIMAS

SPRENDINIAI

Planavimo organizatorius: Šakių rajono savivaldybės administracijos direktorius	
Plano rengėjai: UAB „GEOMETRA“	GEOMETRA
UAB „TAEM urbanistai“	TAEM Urbanistai

Pareigos	Kvalifikacijos atestato Nr.	V. Pavardė	Parašas
UAB“GEOMETRA“ gen. direktorius	30374	E. Stašelis	
Projekto vadovė, urbanistikos specialistė	ATP 1816	G. Karpavičienė	
Architektas	ATP 1701	V. Navackas	
Architektas		M.Bielskus	
Architektė		E. Garnytė	
UAB “TAEM Urbanistai” direktorius		Donatas Misiūnas	

2017, Kaunas

TURINYS

ĮVADAS 3
ŠAKIŲ MIESTO SU PRIEMIESČIAIS BENDROJO PLANO SU GIS SISTEMA KOREGAVIMO SPRENDINIAI 5
1. KRAŠTOVAIZDIS, GAMTINIS KARKASAS IR REKREACIJA 5
1.1. Šakių miesto su priemiesčiais kraštovaizdis ir jo tvarkymo kryptys 5
1.2. Bendrieji gamtinio karkaso Šakių mieste formavimo principai 6
1.3. Aukštesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų sprendinių integravimas ir vietinės reikšmės gamtinio karkaso formavimas 8
1.4. Miesto želdynų sistema ir jos elementai 14
1.5. Kultūros paveldo objektai 16
2.KITI ŠAKIŲ MIESTO SU PRIEMIESČIAIS BENDROJO PLANO SU GIS SISTEMA SPRENDINIAI 19
APIBENDRINIMAI IR IŠVADOS 21

ĮVADAS

Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas: Šakių miesto su priemiesčiais bendrojo plano su GIS sistema koregavimas

Teritorijų planavimo dokumento organizatorius: Šakių rajono savivaldybės administracijos direktorius, Bažnyčios g. 4, LT-71120 Šakiai, Tel. 8 (345) 60750, Faksas 8 (345) 60 200, El. p. savivaldybe@sakiai.lt

Teritorijų planavimo dokumento rengėjai:

UAB „GEOMETRA" , Taikos pr. 88 A, Kaunas, tel. (8 657) 71999, faksas (8 37) 311733, el.p. info@geometra.lt.

UAB „TAEM urbanistai ", Smolensko g. 10, LT-03201 Vilnius, Tel. 8(52)78 8433

Plano rengimo pagrindas: Šakių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. spalio 10 d. Įsakymas Nr. AT-970 „Dėl Šakių miesto su priemiesčiais bendrojo plano su GIS sistema koregavimo ir planavimo tikslų"

Bendrojo plano koregavimo tikslai ir uždaviniai:

1. Bendrajame plane panaikinti sprendinių spragas, atsiradusias dėl besikeičiančių teritorijų planavimo dokumentų teisinio reguliavimo;
2. Nustatyti papildomus suplanuotus teritorijos privalomuosius reikalavimus gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio savitumo, gamtos paveldo išsaugojimui, tikslingo naudojimo ir ekologinei pusiausvyrai būtino gamtinio karkaso formavimui;
3. Atliekant Šakių miesto su priemiesčiais bendrojo plano su GIS sistema koregavimą, papildyti jo sudėtį nustatomu teritorijos naudojimo privalomuoju reikalavimu- vietinės reikšmės gamtinio karkaso sistema su į jo sudėtį įeinančiu ekologiniu tinklu ir atskiraisiais želdynais.

Planuojama teritorija: Šakių miesto teritorija su priemiesčiais.

Šakių miesto su priemiesčiais bendrojo plano su GIS sistema koregavimas atliekamas vadovaujantis šiais teisės aktais:

- *Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu*;
- *Lietuvos Respublikos žemės įstatymu*;
- *Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu*
- *Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas;*

- *Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėmis*, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014-01-02 įsakymu Nr. D1-8 „Dėl kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklių patvirtinimo“;
- *Žemės naudojimo būdų turinio aprašu,* patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 3D-830/D1-920 „Dėl žemės naudojimo būdų turinio aprašo patvirtinimo“;
- *Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatais*, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“;
- *Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygomis*, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“;
- *Teritorijų planavimo erdvinių duomenų specifikacija,* patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. D1-1009 „Dėl teritorijų planavimo erdvinių duomenų specifikacijos patvirtinimo“;
- *Urbanizuotų teritorijų susisiekimo sistemų planavimo normomis,* patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. vasario 12 d. įsakymu Nr. D1-110 „Dėl urbanizuotų teritorijų susisiekimo sistemų planavimo normų patvirtinimo“;
- *Teritorijų planavimo normomis* patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-7 „Dėl teritorijų planavimo normų patvirtinimo“.
- *Atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normomis ir Priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašu*, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-694 „Dėl atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- *Gamtinio karkaso nuostatais*, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007-02-14 įsakymu Nr. D1-96 „Dėl gamtinio karkaso nuostatų patvirtinimo“;
- *Rekreacinių teritorijų naudojimo, planavimo ir apsaugos nuostatais*, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. kovo 5 d. Nr. D1-180 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. sausio 20 d. įsakymo Nr. D1-35 „Dėl rekreacinių teritorijų naudojimo, planavimo ir apsaugos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“;

ŠAKIŲ MIESTO SU PRIEMIESČIAIS BENDROJO PLANO SU GIS SISTEMA KOREGAVIMO SPRENDINIAI

Rengiant bendrojo plano koregavimą, vadovaujantis bendrojo plano koregavimo uždaviniais, Šakių miesto su priemiesčiais bendrasis planas su GIS sistema (patvirtintas Šakių rajono savivaldybės Tarybos 2013 m. kovo 28 d. sprendimu Nr. T-106) yra papildomas trūkstama dalimi „Kraštovaizdis, gamtinis karkasas ir rekreacija“. Kiti Šakių miesto su priemiesčiais bendrojo plano su GIS sistema sprendiniai lieka galioti.

Šakių miesto su priemiesčiais bendrojo plano su GIS sistema koregavimą sudaro: sprendinių (dalies „Kraštovaizdis, gamtinis karkasas ir rekreacija“) aiškinamasis raštas ir brėžiniai (*Gamtinio karkaso ir kraštovaizdžio tvarkymo brėžinys M1:5000*, kuriuo papildomi galiojančio bendrojo plano sprendiniai bei patikslintas (papildytas gamtinio karkaso teritorijų ribomis) brėžinys *Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentai M1:5000.*

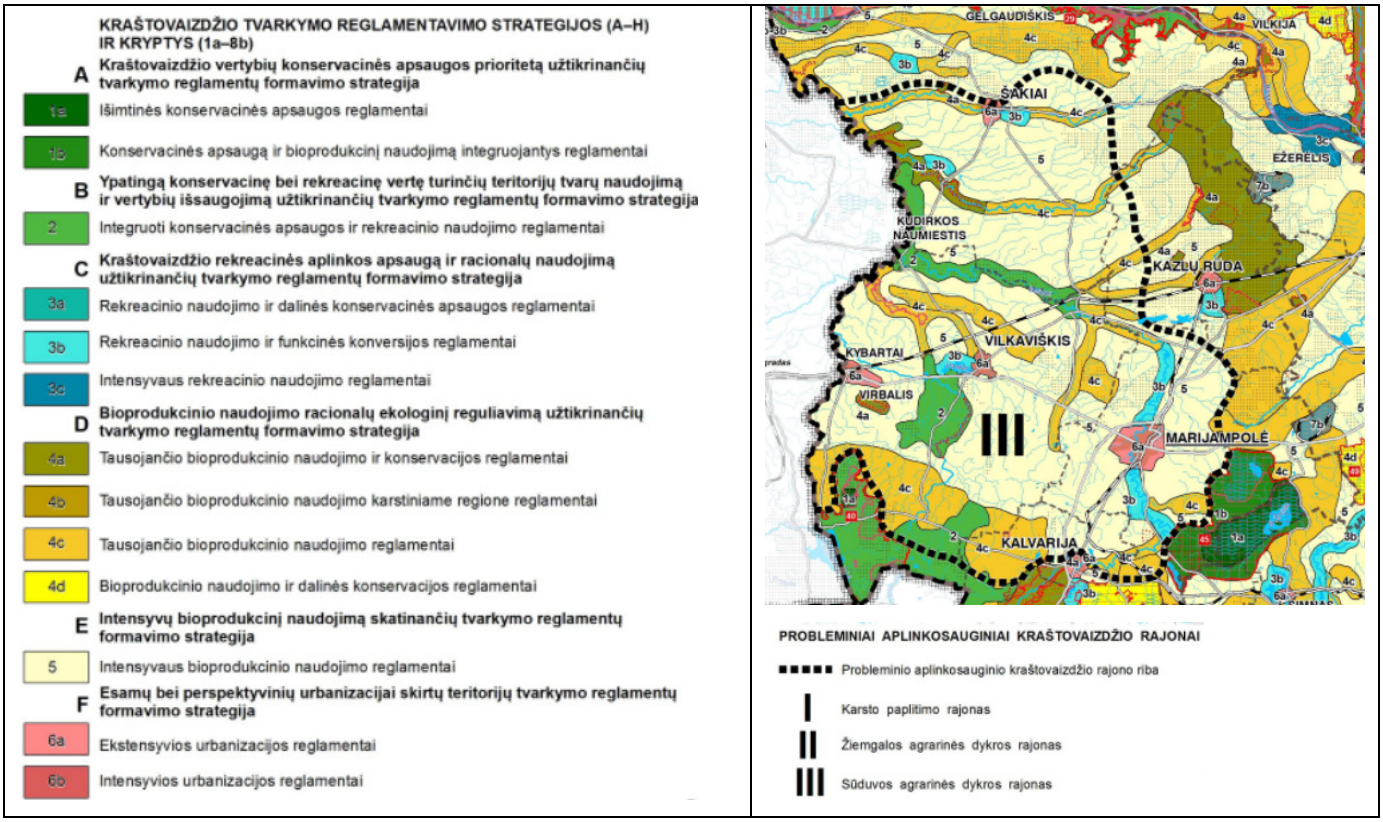
1. KRAŠTOVAIZDIS, GAMTINIS KARKASAS IR REKREACIJA

1.1. Šakių miesto su priemiesčiais kraštovaizdis ir jo tvarkymo kryptys

Vadovaujantis *Šakių rajono kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų sprendinių įgyvendinimo programos su jos priemonių planu ir sprendinių įgyvendinimo stebėsenos ataskaitos papildymo* (patvirtinto Šakių rajono savivaldybės tarybos 2016-09-23 sprendimu Nr. T-279) išvadomis, koreguojant Šakių miesto bendrąjį planą rekomenduojama atsižvelgti į *Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano* (patvirtinto 2015-10-02 Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-703) sprendinius. Remiantis *Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano* pagrindinėmis nuotatomis, koreguojant Šakių miesto Bendrąjį planą siūloma nustatyti kraštovaizdžio tvarkymo zonas pagal svarbiausius Šakių rajono teritorijos vystymo prioritetus, urbanistinio ir gamtinio karkaso plėtojimo interesus.

Vadovaujantis *Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano* sprendiniais, Šakių miestas ir priemiesčiai patenka į probleminį aplinkosauginio kraštovaizdžio rajoną- Sūduvos agrarinę dykrą.

Šakių miestui taikoma *Esamų ir perspektyvinių urbanizacijai skirtų teritorijų tvarkymo reglamentų formavimo strategija* bei ekstensyvios urbanizacijos reglamentai (žr. 1 pav.), detalizuojant juos žemesnio lygmens kompleksinių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniuose.

1 pav. Ištrauka iš Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano brėžinio Kraštovaizdžio tvarkymo reglamentavimo kryptys

Šakių miesto ir priemiesčių teritorija priskiriama neraiškios vertikaliosios sąskaidos kraštovaizdžiui, kurio erdvinė struktūra neturi išreikštų vertikalių ir horizontalių dominančių. Tai nevaizdingo kraštovaizdžio bruožai, kurio tvarkymas susijęs su estetinio potencialo (vaizdingumo) vystymu: jo vizualinės struktūros raiškumo didinimu, kraštovaizdžio elementų turtinimu, panoraminio apžvalgumo galimybių kėlimu, vizualinių dominančių kūrimu.

Kraštovaizdžio turtinimas Šakių miesto ir priemiesčių teritorijose tiesiogiai siejasi su gamtinio karkaso teritorinės struktūros lokalizavimu: vietinės reikšmės gamtinio karkaso, papildančio regioninės reikšmės struktūrą steigimu.

1.2. Bendrieji gamtinio karkaso Šakių mieste formavimo principai

Lietuvoje urbanizuotų teritorijų tvarkymo ir kraštovaizdžio formavimo principus nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybės dar 2003 m. patvirtinta pirmoji Nacionalinė darnaus vystymosi Strategija (2009 m. atnaujinta, atsižvelgus į ES reikalavimus) ir 2004 m. patvirtintas Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos krypčių aprašas. Šiuose dokumentuose akcentuojama šalies gamtinio karkaso svarba, jo tvarkymo kryptys ir ilgalaikiai tikslai.

Šalies gamtinis karkasas vietomis apima urbanizuotas teritorijas, formuodamas daugiau ar mažiau

probleminius arealus ir kartu keldamas kokybiniu požiūriu visai kitus – daug sudėtingesnius – uždavinius. Jis apima miestų ir miestelių (urbanizuotas) teritorijas. Tokiais atvejais svarbiausias tikslas – gamtinio karkaso teritorijose reguliuoti kraštovaizdžio urbanizacijos plėtrą, saugoti gamtinį kraštovaizdį ir gamtinius rekreacinius išteklius, išsaugant ar įveisiant želdynus bei želdinius. Gamtinio karkaso teritorijos yra reikšmingos miesto gyventojams (bendruomenei) siekiant užtikrinti gyvenimo kokybę ekologiniu, socialiniu, estetiniu, infrastruktūriniu aspektais. Miesto želdynų plėtojimas miesto gamtiniame karkase yra viena iš svarbiausių miesto aplinkos humanizavimo sąlygų.

Gamtinio karkaso teritorijose skatinama veikla, kuria užtikrinama kraštovaizdžio ekologinė pusiausvyra, palaikomas ir stiprinamas ekosistemų stabilumas, vykdomas ekosistemų atkūrimas, planuojama ekstensyvi rekreacija, palaikoma ir didinama kraštovaizdžio ir biologinė įvairovė, saugomi bei plečiami želdynai ir želdiniai, vykdomi taršos valymo darbai, neutralizuojamos arba iškeliamos pramonės įmonės, kitaip pašalinamas jų kenksmingumas ir mažinamas vizualiai agresyvių objektų poveikis. Miesto gamtinis karkasas yra neatsiejamas nuo urbanistinio karkaso. Apimdamas gamtines teritorijas ir kitus miesto elementus jis formuoja bendrąją miesto planinę ir erdvinę struktūrą su funkcine bei ekologine prasme pagrįsta želdynų sistema. Ekologiniai tinklai ar gamtinis (ekologinis) karkasas gali sutapti su želdynų sistemos komponentais, nepaisant to, kad dauguma želdynų nėra vien gamtinės teritorijos. Gamtinis karkasas sujungia gamtosaugos, rekreacijos bei miškų ūkio funkcijas.

Šakių miesto gamtinis karkasas planuojamas bendrajame plane išskiriant svarbiausius gamtinius komponentus ir želdynų sistemos elementus, kurie lemia visus kitus miesto plano sprendinius – urbanistinę struktūrą, plėtros kryptis. Formuojant Šakių miesto (vietinės reikšmės) gamtinį karkasą, siekiama vieningos žaliųjų plotų sistemos kūrimo, apimant įvairius gamtinius elementus ir atskiruosius želdynus. Taip miesto želdynai susiejami su gamtinio karkaso sistema. Žaliųjų plotų sistema planuojama kaip kompoziciniu požiūriu vientisa miesto struktūra su tikslu išsaugoti vertingo gamtinio kraštovaizdžio plotus, jų visumą tvarkant kaip sistemą, tuo pačiu gerinant ekologines ir rekreacines gyvenamosios aplinkos sąlygas bei kuriant patrauklaus miesto įvaizdį.

Šakių miesto ir jo priemiestinių teritorijų gamtinio karkaso tikslai:

- suformuoti vieningą gamtinio - ekologinio kompensavimo teritorijų tinklą, kuris užtikrintų aplinkos sveikumą ir tinkamumą gyvenimui Šakių miesto ir priemiesčių teritorijoje. Taip pat suformuoti ryšius su gretimai esančiomis gamtinėmis ir antropogenizuotomis teritorijomis;
- sudaryti prielaidas miesto centrinėje dalyje išlikusių natūralių kraštovaizdžio komponentų tvarkymui;
- miesto teritorijoje atstatyti pažeistus ryšius tarp gamtinių elementų.
- išsaugoti esamus gamtinius ir kultūrinius rekreacinius išteklius, didinant jų estetinį potencialą ir

pritaikant gyventojų rekreacijai;

- didinti planuojamos teritorijos želdinių (atskirųjų želdynų) plotus, ypač centrinėje Šakių miesto dalyje.

Koreguojant Šakių miesto su priemiesčiais bendrojo plano su GIS sistema sprendinius, vadovautasi naujosios miestų planavimo politikos kryptimis, kuriomis siekiama – socialinės ir teritorinės sanglaudos, teritorijų naudojimo funkcinių prioritetų mozaikos, ekologinio tinklo (gamtinio karkaso) mieste išsaugojimo. Šakių miesto urbanistinėje struktūroje būtina formuoti želdynų tinklą, susiejantį urbanistinio karkaso teritorijas (gyvenamosios ir kitos su įvairia gyventojų veikla susijusios teritorijos) su gamtinio karkaso teritorijomis. Labai svarbu yra išsaugoti arba sukurti urbanizuotų teritorijų apsauginių želdinių sistemas – skaidant urbanizuotus masyvus bei žaliosiomis jungtimis susiejant gamtinius elementus, želdynų ir kt. panašias teritorijas.

1.3. Aukštesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų sprendinių integravimas ir vietinės reikšmės gamtinio karkaso formavimas

Vadovaujantis aukštesnio lygmens bendraisiais planais Šakių miesto ir jo priemiesčių teritorijose identifikuojamos šios gamtinio karkaso dalys (žr. 2 pav.):

- migracijos koridoriai, kuriuos atstovauja upės Siesartis slėniai, Šakių ir Girėnų tvenkiniai;
- vidiniai stabilizavimo arealai-Batiškių miškas.

Vadovaujantis parengtais *Šakių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo* sprendiniais, Šakių miestą kerta **regioninės svarbos** migracijos koridoriai kuriems (žr. 2 pav.), atitinkamai pagal būklę ir svarbą turi būti taikomi šie gamtinio karkaso tvarkymo tipai:

A (žymėjimas keičiamas į M1)- natūralaus kraštovaizdžio pobūdžio palaikymas ir saugojimas;

B (žymėjimas keičiamas į M2)- natūralaus kraštovaizdžio pobūdžio atstatymas, palaikant esamą kraštovaizdžio natūralumą ir stiprinant jį;

C (žymėjimas keičiamas į M3)- grąžinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai (agrarinėse teritorijose);

D (žymėjimas keičiamas į Mp)- kraštovaizdžio natūralumą ir gyvybingumą atstatančių elementų integravimas ir atkūrimas degraduotuose (urbanizuotose) teritorijose. Taikomas teritorijose, kuriose būtinas natūralių kraštovaizdžio komponentų atstatymas ir gausinimas.

Gamtinio karkaso funkcinės dalys

T1;T;t Geoekologinės takoskyros

S1;S;s Migracijos koridoriai

M1;M;m Vidinio stabilizavimo arealai

Gamtinio karkaso funkcinės dalys pagal svarbą:

T1, S1, M1 – nacionalinės svarbos

T, S, M – regioninės svarbos

t, s, m – vietinės svarbos

2 pav. Ištrauka iš Šakių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo Ekologinio kompensavimo sistemos vystymo brėžinio

Rengiant Šakių miesto su priemiesčiais bendrojo plano su GIS sistema koregavimą, integruojami *Šakių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo* sprendiniai: grafinėje dalyje pažymėti regioninės svarbos migracijos koridoriai nekeičiant parinktų tvarkymo tipų (koreguojamas tik reglamento trumpinys). Urbanistinėje miesto aplinkoje išskiriami šie kraštovaizdį formuojantys elementai: upė Siesartis, Šakių tvenkinys, Girėnų tvenkinys, kurių pagrindu ir suformuotas gamtinis karkasas.

Gamtinio karkaso reglamentas teritoriškai diferencijuojamas pagal į jo sudėtį patenkančių žemės naudmenų ūkines kategorijas. Vietinės reikšmės gamtinio karkaso dalys Šakių miesto ir priemiesčių teritorijose suformuotos esamų ar planuojamų atskirųjų želdynų, bendro naudojimo teritorijų, ir gamtinių elementų pagrindu.

Šakių miesto ir priemiečių teritorijose nustatytos šios gamtinio karkaso tvarkymo kryptys:

M1, S1- natūralaus kraštovaizdžio pobūdžio palaikymo ir saugojimo zona. Tai gamtinio karkaso teritorijų dalys, kuriose išlaikomas ir stiprinamas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis: miškais apaugusios, mažiausiai antropogeniškai pažeistos miesto ir priemiesčių dalys. Jų tvarkymas pagrįstas esamos augalijos struktūros ir jos natūralumo išsaugojimu, parenkant tokias ūkinės veiklos ir priežiūros formas, kurios daro minimalią įtaką miško sklypų ekosistemai.

M2, m2- Natūralaus kraštovaizdžio pobūdžio atstatymo zona (rekomenduojamas esamo kraštovaizdžio natūralumo palaikymas ir stiprinimas). Gamtinio karkaso ir (ar) želdynų sistemos dalys, kuriose būtinas natūralių kraštovaizdžio komponentų atstatymas ir gausinimas. Čia siūlomas natūralios

augmenijos struktūros atkūrimas – medžių įveisimas.

M3, m3- Grąžinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkūriantys elementai (agrarinėse teritorijose). Tai gamtinio karkaso ir (ar) želdynų sistemos dalys, kuriose būtinas natūralių kraštovaizdžio komponentų atstatymas ir gausinimas. Šių teritorijų tvarkymas susijęs su ekologine ūkine veikla, pirminės natūralios augmenijos struktūros atkūrimu – medžių įveisimu, savaiminės renatūralizacijos skatinimu. Augmenijos plotų gausinimas turi būti paremtas kraštovaizdžio estetinių savybių formavimu ir išlaikymu. Arčiau miesto centro esančiuose plotuose būtinas erdvių skaidymas įveisiant įvairaus dydžio želdinių grupes ar masyvus, taip pat vandentėkmių renatūralizavimas. Siūlomas atskirų teritorijos miškingumo didinimas dirbtinai apželdant ir savaiminės renatūralizacijos keliu, teritorijoje esančių mažai našių, neracionaliai naudojamų ar nenaudojamų žemių sąskaita, jei tai pagerintų ekologines ir nepakenktų estetinėms miesto kraštovaizdžio savybėms.

Mp - Kraštovaizdžio natūralumą ir gyvybingumą atstatančių elementų integravimas ir atkūrimas degraduotose (urbanizuotose) teritorijose (būtinas natūralių kraštovaizdžio komponentų atstatymas ir gausinimas). Tai stipriai pažeisto (degraduoto) gamtinio karkaso teritorijos. Jas sudaro gamtinio karkaso plotai, kurie persidengia su urbanistiniu karkasu ir yra užimti kompaktiškai urbanizuotomis arba planuojamomis urbanizuoti teritorijomis. Šioje zonoje būtina išlaikyti gamtinio karkaso sistemos vientisumą, formuojant žaliąsias jungtis ir formuojant atskirųjų želdynų plotus - tokiu būdu atstatant pažeistus gamtinių elementų ryšius.

Papildomai nustatomi gamtinio karkaso tvarkymo reglamentai:

mZn - naujų atskirųjų želdynų įrengimo zona. Tai gamtinio karkaso dalys išsidėstę intensyviai urbanizuotoje planuojamos teritorijos dalyje ir potencialiai galintys formuoti viešųjų želdynų sistemą, tačiau nėra įrengti ir pilnai pritaikyti viešajam poilsiui (naudojami minimaliai). Šio tipo gamtinio karkaso reglamentavimo zonai nustatomas tvarkymas- esamų želdynų pritaikymas lankytojams, naujų želdinių planavimas ar esamų dendrologinis tvarkymas, esamos infrastruktūros tobulinimas/ naujos kūrimas.

mZg - esamų atskirųjų želdynų būklės gerinimo zona. Tai gamtinio karkaso dalys, kuriose prioritetas teikiamas esamų (jau suformuotų) atskirųjų želdynų gerinimui ir vystymui. Šio reglamentavimo zonos turi minimalią infrastruktūrą (takelių sistemą, atskirus mažosios architektūros elementus). Želdynų teritorijos būdamos miesto centrinėje dalyje atlieka itin svarbias funkcijas: socialinę ir ekologinę, kurias, vykdant želdynų tvarkymo darbus, būtina suderinti. Šiose zonose apsaugomi išlikę vertingi želdiniai, o nauji želdiniai planuojami formuojant patrauklias rekreacines erdves su visa rekreacijai reikiama infrastruktūra (suoliukais, takeliais, apšvietimu, mažosios architektūros elementais ir t. t.). Nauji želdiniai teritorijai parenkami, vadovaujantis denrologiniais tyrimais ar rekomendacijomis, taip, kad geriausiai tiktų miesto viešųjų erdvių tvarkymui, o savo įvairove ir derme tenkintų visuomenės ir

ekologinius poreikius.

Koreguojant bendrąjį planą Šakių miesto (su priemiesčiais) teritorijoje esančios pavienės rekreacijai tinkamomis teritorijos ir gamtiniai elementai, jungiami į vientisą sistemą žaliosiomis jungtimis ir rekreaciniais ryšiais- taip formuojant vietinės reikšmės gamtinį karkasą bei papildant esamą gamtinio karkaso sistemą.

Svarbiausias rengiamo Šakių miesto su priemiesčiais bendrojo plano su GIS sistema koregavimo uždavinys- išspręsti bendro naudojimo želdynų kiekio, jų ryšio su gamtiniu ir urbanistiniu karkasu, priskyrimo atitinkamoms kategorijoms, principinių tvarkymo ir naudojimo reglamentų nustatymo klausimus. Vietinės reikšmės gamtinio karkaso formavimas Šakių mieste bei priemiesčiuose siejamas su žaliųjų plotų sistemos sukūrimu, formuojant patrauklaus, patogaus ir sveiko gyventi miesto įvaizdį.

Esama (galiojančiu bendruoju planu nustatyta) Šakių miesto su priemiesčiais gamtinio karkaso sistema susideda iš 3 komponentų (žr. 2 pav.):

- upės Siesartis regioninės svarbos migracijos koridorius,
- regioninės svarbos vidinio stabilizavimo arealas (Batiškių miškas),
- vietinės svarbos vidinio stabilizavimo arealas (pietiniai Šakių priemiesčiai).

Šios gamtinio karkaso dalys planuojamoje teritorijoje neturi jungčių, kurias tikslinga formuoti numatant vietinės reikšmės migracijos koridorius.

Vienas iš miesto gamtinės- rekreacinės aplinkos branduolių, *Šakių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo* sprendiniuose papildomai įtrauktas į regioninės svarbos migracijos koridorių yra Šakių tvenkinio parkas. Koreguojant Šakių miesto su priemiesčiais bendrojo plano su GIS sistema sprendinius, siekiant suformuoti vieningą ir hierarchinę gamtinio karkaso sistemą mieste, siūloma išplėsti migracijos koridoriaus teritoriją įtraukiant Juozo Lingio parko teritoriją (suteikiant vietinės svarbos statusą bei taikant mZg - esamų atskirųjų želdynų būklės gerinimo zonai priskirtus reglamentus).

Kitas stambus miesto bei priemiesčių kraštovaizdį formuojantis elementas ir regioninės svarbos migracijos koridoriaus dalis - Girėnų tvenkinys, besiribojantis su Lietuvai pagražinti draugijos įkurtu ąžuolynu ir kitomis teritorijomis, kuriose gali būti formuojami nauji želdynai. Jam nustatytas tvarkymo tipas M3 (grąžinant ir gausinat kraštovaizdžio natūralumą atkuriančius elementus). Šią gamtine prasme reikšmingą teritoriją taip pat numatoma išplėsti formuojant vietinės svarbos jungtis su kitomis gamtinio karkaso dalimis. Teritorija išplečiama apimant dalį šiaurinėje tvenkinio pusėje miško įveisimui numatyto ploto (pagal Šakių rajono savivaldybės teritorijos miškų išdėstymo žemėtvarkos schemą), bei žaliąja jungtimi susiejant su Šakių tvenkinio teritorija. Šio suformuoto vietinės reikšmės gamtinio karkaso

elemento tvarkymas nustatomas grąžinant ir gausinat kraštovaizdžio natūralumą atkuriančius elementus (m3).

Vienas iš naujai formuojamų vietinės reikšmės migracijos koridorių, jungia upės Siesartis regioninės svarbos migracijos koridorių su vietinės svarbos geosistemų vidinio stabilizavimo arealu (Striūpų k.). Ši jungtis numatoma per suplanuotas miško įveisimui ir esamas sodų teritorijas pietvakarinėje miesto pusėje bei perspektyvinių atskirųjų želdynų plotus. Ekologine ir funkcine prasme ši jungtis labai svarbi- žaliaisiais koridoriais atskiriamos pramonės teritorijos nuo planuojamų gyvenamųjų teritorijų. Nustatomas tvarkymas - grąžinant ir gausinat kraštovaizdžio natūralumą atkuriančius elementus (m3) ir įrengiant naujus atskirųjų želdynų plotus (mZn).

Kitu formuojamu vietinės reikšmės migracijos koridoriumi, numatoma sujungti upelio Siesartis regioninės svarbos migracijos koridorių su regioninės svarbos vidinio stabilizavimo arealu (Batiškių mišku). Nustatomas tvarkymo režimas - m3 (grąžinant ir gausinat kraštovaizdžio natūralumą atkuriančius elementus).

Vietinės reikšmės migracijos koridorius siūlomas ir suplanuotos žaliosios jungties pagrindu, turintis perspektyvas jungtis su kitomis gamtinio karkaso dalimis už planuojamos teritorijos ribų. Tai svarbi apsauginių želdinių funkciją atliekanti teritorija, kuriai nustatomas tvarkymo režimas - m3 (grąžinant ir gausinat kraštovaizdžio natūralumą atkuriančius elementus).

Visas planuojamos teritorijos (Šakių miesto su priemiesčiais) plotas 1204 ha. Gamtinio karkaso plotas planuojamoje teritorijoje sudaro 254 ha. Bendrieji kraštovaizdžio teritorinės struktūros rodikliai su gamtinio karkaso teritorijų santykine išraiška pateikiami 1 lentelėje.

1 lentelė

Gamtinio karkaso sudėtinės dalys ir jų tvarkymo kryptys	**Gamtinio karkaso dalies proporcija su visu gamtiniu karkasu ir visa planuojama teritorija** %	**Teritorija ha**
GEOEKOLOGINĖS TAKOSKYROS	0% nuo gamtinio karkaso ploto 0% nuo Šakių miesto su priemiesčiais ploto	
MIGRACIJOS KORIDORIAI:	85% nuo gamtinio karkaso ploto 18% nuo Šakių miesto su priemiesčiais ploto	217
Nacionalinės svarbos	0 ha nuo gamtinio karkaso ploto 0 ha nuo Šakių miesto su priemiesčiais ploto	
Regioninės svarbos (M1, M2, M3, Mp)	64% nuo gamtinio karkaso ploto 13% nuo Šakių miesto su priemiesčiais ploto	162
Vietinės svarbos (m1, m2, m3)	22% nuo gamtinio karkaso ploto 5% nuo Šakių miesto su priemiesčiais ploto	55
IŠORINIAI VIDINIO	15% nuo gamtinio karkaso ploto	37

STABILIZAVIMO AREALAI	3% nuo Šakių miesto su priemiesčiais ploto	
Regioninės svarbos (S1)	7 % nuo gamtinio karkaso ploto 1 % nuo Šakių miesto su priemiesčiais ploto	17
Vietinės svarbos (S3)	8 % nuo gamtinio karkaso ploto 2 % nuo Šakių miesto su priemiesčiais ploto	20
VIDINIAI EKOLOGINIO KOMPENSAVIMO AREALAI	0% nuo gamtinio karkaso ploto 0% nuo Šakių miesto su priemiesčiais ploto	
VISAS GAMTINIS KARKASAS	100 % gamtinio karkaso ploto 21 % nuo Šakių miesto su priemiesčiais ploto	254

Vadovaujantis *Gamtinio karkaso nuostatais*, Gamtinio karkaso teritorijose skatinama veikla, kuria užtikrinama kraštovaizdžio ekologinė pusiausvyra, palaikomas ir stiprinamas ekosistemų stabilumas, renatūralizacija, vykdomas ekosistemų atkūrimas, palaikoma ir didinama kraštovaizdžio ir biologinė įvairovė:

- teritorijos atskiruųjų ir priklausomųjų želdynų, želdinių apsauga ir įveisimas kelių sanitarinės apsaugos zonose, agrarinėse ir urbanizuotose teritorijose;
- techninės priemonės, mažinančios sausinamosios melioracijos poveikį, upių ar jų ruožų, natūralių vandentakų atsistatymui, natūraliam augalų bendrijų ir gyvūnų populiacijų ir jų migracijos kelių formavimuisi;
- pažeistų teritorijų, vandens telkinių išvalymo nuo užteršimo darbai, pramonės ir stambių žemės ūkio objektų ir įrenginių, bešeimininkių nenaudojamų statinių iškėlimas;
- ekologinė žemdirbystė ir agrarinės aplinkosaugos priemonių taikymas;
- teritorijų pritaikymas ekstensyviai rekreacijai;

Vadovaujantis *Gamtinio karkaso nuostatais*, keičiant žemės paskirtį iš žemės ūkio į kitą (formuojant gyvenamąsias, pramonės ir sandėliavimo, komercinės paskirties objektų, rekreacines teritorijas), formuojamos besijungiančios, 50 procentų planuojamos teritorijos užimančios gamtinio karkaso struktūros, kurias gali sudaryti priklausomieji želdynai, vandens telkiniai ir jų dalys, miškų ūkio paskirties žemės sklypai (žemės ūkio paskirties sklype buvusios miško naudmenos), kitos paskirties žemės sklypuose esantys atskirieji (rekreaciniai, apsauginiai, ekologiniai) želdynai. Gamtiniame karkase esančių kitos paskirties žemės sklypų užstatymo tankis ribojamas iki 30 procentų ploto, išskyrus miestų, miestelių kompleksiniuose ir (ar) specialiuosiuose teritorijų planavimo dokumentuose numatytas visuomeninės paskirties teritorijas, kuriose, įvertinus teritorinę erdvinę kraštovaizdžio struktūrą ir geoekologinį potencialą, užstatymo tankis pažeisto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijose

gali būti padidintas iki 50 procentų sklypo ploto. Stipriai pažeisto (degraduoto) geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijose kitos paskirties žemės sklypų užstatymo tankis gali būti didesnis nei 50 procentų, tačiau tokiais atvejais atskirųjų ir priklausomųjų želdynų normos didinamos ne mažiau kaip 10 procentinių punktų.

1.4. Miesto želdynų sistema ir jos elementai

Vadovaujantis *Atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normomis ir Priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašo sąvokomis*, želdynų sistema – tai funkciškai tikslinga ir kompoziciškai vientisa želdynų visuma – gamtinio karkaso dalis, – palaikanti ekologinį stabilumą ir gerinanti žmonių gyvenamosios ir darbo aplinkos sąlygas. Želdynu laikomas ne mažesnis kaip 0,05 hektaro želdinių žemės sklypas, kuriame gali būti mažųjų kraštovaizdžio architektūros, inžinerinių ir laikinų statinių.

Šakių miesto želdynų sistemoje išskiriami šie komponentai (žemiau pateikiamas sąvokų aiškinimas):

Parkas – ne mažesnis kaip 1 hektaro žmogaus sukurtas ar jo pertvarkytas želdynas, kuriame yra meniškai sukomponuotų želdinių, mažųjų kraštovaizdžio architektūros ir (ar) inžinerinių statinių, skirtas poilsio, mokslo, kultūros reikmėms arba pramogoms ir aplinkos kokybei gerinti.

Skveras – ne mažesnis kaip 0,05 hektaro trumpalaikiam poilsiui skirtas želdynas su vyraujančiomis atviromis erdvėmis, gerinantis miesto, miestelio ir kaimo estetinę ir ekologinę būklę.

Žalioji jungtis – ne siauresnis kaip 20 metrų pločio atskirasis želdynas, jungiantis miesto ir (ar) miestelio želdynus ir miškus mieste ir už jo ribų į želdynų sistemą, skirtas rekreacijai, darantis poveikį oro masių judėjimui ir atliekantis migracijos koridoriaus funkciją.

Šakių miesto teritorijoje yra 3 esami parkai ir 1 skveras:

- Šakių tvenkinio parkas (žemės sklypo plotas 10,82 ha.);
- Juozo Lingio parkas (žemės sklypo plotas 1,95 ha.);
- Šakių evangelikų liuteronų religinės bendruomenės parkas (įskaitant tvenkinio plotą žemės sklypo plotas 2,92 ha.)
- Šakių miesto skveras (žemės sklypo plotas 1,04 ha.)

Tarp želdynų paminėtinas ir apie 2,85 ha. Lietuvai pagražinti draugijos ąžuolynas (žemės sklypas nėra suformuotas).

Galiojančio Šakių miesto su priemiesčiais bendrojo plano su GIS sistema sprendiniuose yra išskirtos teritorijos naujų želdynų įveisimui:

- Teritorijos ties upe Siesartis, numatant 2 naujus parkus Siesartis up. pakrančių I parkas (prie didžiojo upės vingio) ir Siesartis up. pakrančių II parkas bei dideli atskiruųjų želdynų plotai rytinių priemiesčių teritorijose.
- Apsauginių želdynų funkciją galinčios atlikti teritorijos rytiniuose ir pietiniuose priemiesčiuose (galiojančiame bendrajame plane atskiriančios perspektyvines pramonės teritorijas nuo gyvenamųjų namų kvartalų).
- Atskiruųjų želdynų teritorijos tarp V. Kudirkos ir upės Siesartis.

Galiojančio Šakių miesto su priemiesčiais bendrojo plano su GIS sistema sprendiniuose numatyta apie 33 ha (sudarančių 2,7% visos planuojamos teritorijos) naujų atskiruųjų želdynų įrengimui. Šie bendrojo plano sprendiniai paliekami galioti. Kartu su esamomis bendro naudojimo ir atskiruųjų želdynų teritorijomis jos sudarys apie 53 ha, t.y. 4,4 % visos planuojamos (Šakių miesto ir priemiesčių) teritorijos.

Pavienės funkcionuojančių ir suplanuotų ar jau įgyvendinamų atskiruųjų želdynų teritorijos, gamtinio karkaso teritorijose, siekiant sudaryti darnią kraštovaizdžio sistemą, turi būti jungiamos formuojant žaliąsias jungtis gamtinių išteklių pagrindu (apimant vandens telkinius ir pan.).

Vadovaujantis parengta Šakių miesto vizija, visos naujos atskiruųjų želdynų teritorijos palaipsniui įgyvendinamos. Vizijoje numatyta :

- Šakių tvenkinio parke sutvarkyti tvenkinio salą, įrengiant pėsčiųjų takus ir prieplauką;
- Šakių tvenkinio pakrantėje sutvarkyti pėsčiųjų takus, o prie renovuotos autobusų stoties pastato įrengti kavinę su terasa į tvenkinio pusę;
- Šakių tvenkinio parke pastatyti treniruoklius, laipiojimo sieną, riedutininkų rampą;
- Planuojama sutvarkyti upės Siesartis pakrantes įrengiant pėsčiųjų ir dviračių takus, kuriais numatoma jį sujungti su skveru.

Sudarant funkcinius ryšius tarp bendro naudojimo miesto želdynų, akcentuotinas dviračių ir pėsčiųjų takų įrengimas ir tinkamas tvarkymas aprūpinant visa reikiama infrastruktūra (suoliukai, apšvietimas, šiukšliadėžės ir pan.).

Atskiruųjų želdynų teritorijos, patenkančios į gamtinio karkaso ribas turi būti tvarkomos vadovaujantis *Gamtinio karkaso nuostatais.*

Vadovaujantis *Rekreacinių teritorijų naudojimo, planavimo ir apsaugos nuostatais*, Savivaldybių įmonės, įstaigos ir organizacijos, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys, atsakingi už rekreacinių teritorijų tvarkymą vykdant urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų viešųjų erdvių tvarkymo darbus įpareigoti:

1. įrengti parkų, skverų ir kitų poilsiui skirtų želdynų, aikščių įrangą, formuoti kraštovaizdį ir rekreacinę aplinką išsaugant esamus medžius ir krūmus (išskyrus menkaverčius medžius ir krūmus, užstojančius gamtos ir kultūros paveldo objektus, vaizdingas panoramas);

2. atlikti parkų, skverų ir kitų želdynų, aikščių įrangos techninę priežiūrą, užtikrinti, kad įranga nekeltų pavojaus žmonių sveikatai, nedarytų žalos aplinkai;

3. reguliariai surinkti atliekas parkuose, skveruose ir kituose poilsiui skirtuose želdynuose, aikštėse ir jas išvežti;

4. šalinti vėjo, sniego, žaibo ar dėl kitų priežasčių išverstus, nulaužtus, apdegusius medžius ar šakas, keliančius pavojų praeiviams, statiniams, eismui;

5. reguliariai pjauti žolę formuojant ir palaikant tvarkingą veją;

6. parkuose, skveruose, kituose poilsiui skirtuose želdynuose ir aikštėse nesodinti žmogaus sveikatai pavojingų ir invazinių rūšių medžių ir krūmų;

7. parkuose, skveruose ir kituose poilsiui skirtuose želdynuose medžius ir krūmus kirsti, genėti, vykdyti kitą priežiūrą, vadovaujantis Medžių ir krūmų priežiūros, vandens telkinių, esančių želdynuose, apsaugos, vejų ir gėlynų priežiūros taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. D1-45 (Žin., 2008, Nr. 10-356).

1.5. Kultūros paveldo objektai

Kultūros paveldo objektai ir jų sąsajos su gamtiniais ištekliais bei saugomomis teritorijomis formuoja kraštovaizdžio unikalumą, jo vizualinę, funkcinę, socialinę ir ekologinę reikšmę ne tik lokalia bet ir nacionaline prasme.

Deja, Šakiai ir priemiesčio zonos negali pasigirti kultūros paveldo objektų gausa, tačiau jų tarpe išskirtini 2 nacionalinio reikšmingumo - Lietuvos kario Vinco Gudiškio kapas (unikalus kodas 39412) ir Giedručių masinių žudynių ir užkasimo vieta (unikalus kodas 11186; Lietuvos Respublikos kultūros paminklų sąraše - IV588).

Kultūros paveldo objektų sąrašas* parengtas, vadovaujantis naujausiais Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių registro duomenimis (žr. 2 lentelė). Platesnė informacija apie kiekvieną objektą pateikta Šakių miesto su priemiesčiais bendrojo plano su GIS sistema koregavimo Esamos būklės analizėje.

2 lentelė

Eil. Nr.	Unikalus objekto kodas	Objekto pavadinimas/ adresas	Statusas/ reikšmingumo lygmuo	Aprašymas
1	30818	Sandėlis/ Šakių m.	Registrinis/ Regioninis	**Vertingųjų savybių pobūdis**: Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas). Plotas: 1600 kv. m.
2	11173	Poeto Edmundo Steponaičio kapas/ Šakių m.	Registrinis/ Regioninis	Nr. Lietuvos Respublikos kultūros paminklų sąraše: IV575 **Vertingųjų savybių pobūdis**: Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus). Plotas: 4 kv. m.
3	39412	Lietuvos kario Vinco Gudiškio kapas/ Šakių m.	Registrinis/ Nacionalinis	**Vertingųjų savybių pobūdis:** Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus). Plotas: 3 kv. m.
4	11174	Poeto Viktoro Valaičio kapas Šakių m.	Registrinis/ Vietinis	Nr. Lietuvos Respublikos kultūros paminklų sąraše: IV576 **Vertingųjų savybių pobūdis**: Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus). Plotas: 9 kv. m.
5	11172	Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vieta/ Šakių m.	Registrinis/ Vietinis	Nr. Lietuvos Respublikos kultūros paminklų sąraše: IV574 **Vertingųjų savybių pobūdis:** Istorinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas). Plotas: 520 kv. m.
6	38025	Šakių žydų senosios kapinės/ Šakių m., Birutės g.	Registrinis/ Vietinis	**Vertingųjų savybių pobūdis:** Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus). Plotas:15000 kv. m.
7	11186	Giedručių masinių žudynių ir užkasimo vieta / Šakių sen., Giedručių k.,	Registrinis/ Nacionalinis	Nr. Lietuvos Respublikos kultūros paminklų sąraše: IV588 **Vertingųjų savybių pobūdis:** Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus). Plotas: 5620 kv. m. Fizinė apsaugos zona: 12000 kv. m.

* *Lietuvos Respublikos kultūros vertybių registras nuolat tikslinamas ir papildomas naujais kultūros paveldo*

objektais ir bendrojo plano koregavimo sprendiniuose pateiktas nekilnojamųjų kultūros vertybių sąrašas nėra baigtinis, todėl rengiant pagal bendrojo plano nuostatas kitus teritorijų planavimo dokumentus ar schemas, būtina vadovautis naujausia Lietuvos Respublikos kultūros vertybių registro informacija ir parengtais nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiaisiais planais bei kitais nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais.

Koreguojant Šakių miesto su priemiesčiais bendrojo plano su GIS sistema sprendinius, Šakių žydų senosioms kapinėms (Unikalus objekto kodas 38025), nustatoma konservacinė (saugojimo) paskirtis, naudojimo būdas - kultūros paveldo objektų žemės sklypai, C2.

Kultūros paveldo objektų tvarkymas siejamas su pažintinio turizmo skatinimu mieste bei tinkamų ryšių sudarymo tarp visų gamtinių, visuomeninių, rekreacinių ir pažintinio turizmo teritorijų. Siūloma turizmo traukos objektus mieste kurti daugiafunkcių ir nuolat tvarkomų viešųjų erdvių, parkų bei rekreacinės zonų pagrindu. Akcentuojama infrastruktūros išvystymo, informacinės sklaidos apie kultūros paveldo objektus bei informacijos prieinamumo svarba formuojant turistų srautus. Informacinė sklaida turi apimti tiek internetines, tiek kitas sklaidos priemones (tokias kaip informacinių ženklų įrengimas, informacinių leidinių leidimas, interaktyvių žemėlapių, interaktyvių lentų įrengimas lankytojų centruose ir pan.).

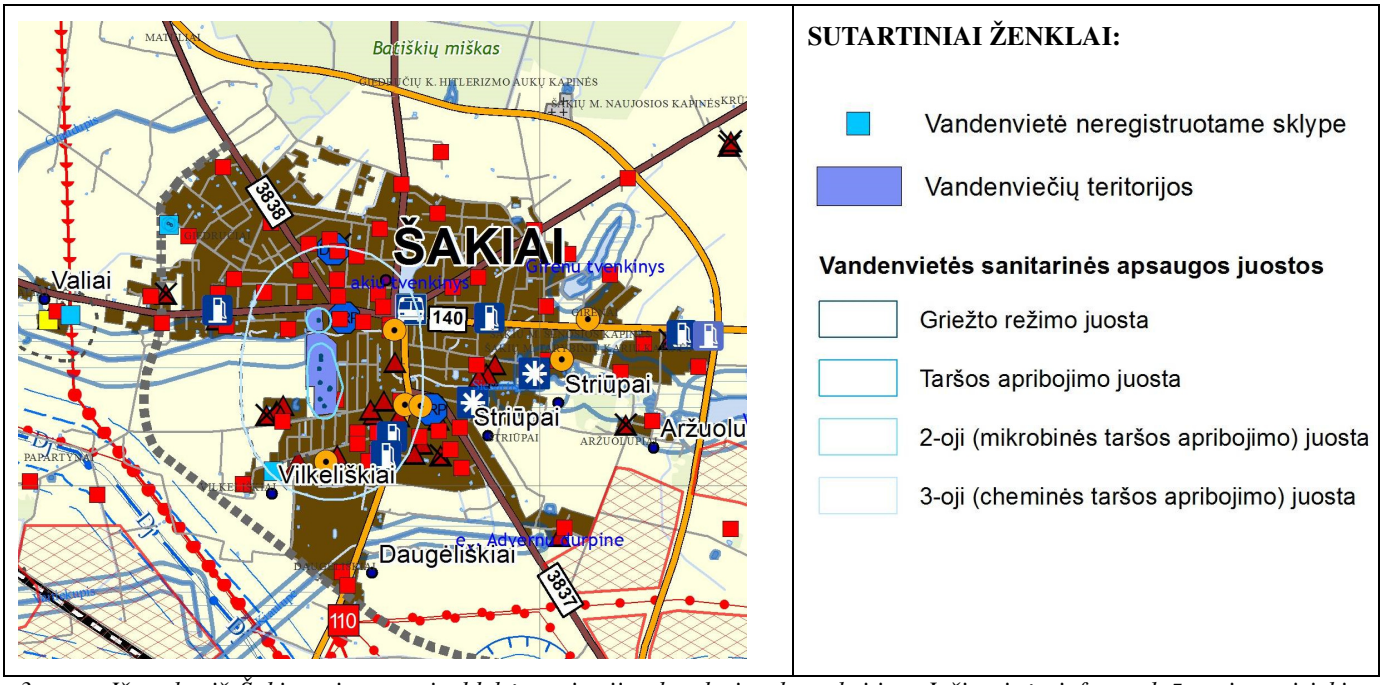
Nekilnojamojo kultūros paveldo objektuose, jų teritorijose ir apsaugos zonose veikla reglamentuojama nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais bei nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiaisiais planais.

Rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, kultūros paveldo objektų teritorijose ir apsaugos zonose negalima planuoti veiklų, galinčių fiziškai pakenkti kultūros paveldo objektų vertingosioms savybėms ir/ar galinčių trukdyti apžvelgti kultūros paveldo objektus.

2.KITI ŠAKIŲ MIESTO SU PRIEMIESČIAIS BENDROJO PLANO SU GIS SISTEMA SPRENDINIAI

Rengiant bendrojo plano koregavimą, vadovaujantis bendrojo plano koregavimo uždaviniais, Šakių miesto su priemiesčiais bendrasis planas su GIS sistema (patvirtintas Šakių rajono savivaldybės Tarybos 2013 m. kovo 28 d. sprendimu Nr. T-106) yra papildomas trūkstama dalimi „Kraštovaizdis, gamtinis karkasas ir rekreacija“. **Kiti Šakių miesto su priemiesčiais bendrojo plano su GIS sistema sprendiniai lieka galioti.**

Vadovaujantis *Šakių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo* Inžinerinės infrastruktūros ir susisiekimo brėžinyje M1:50 000 pateikta informacija, koreguojamo *Šakių miesto su priemiesčiais bendrojo plano su GIS sistema* teritorijoje yra esamų vandenviečių (žr. 3 pav.).

3 pav. Ištrauka iš Šakių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo Inžinerinės infrastruktūros ir susisiekimo brėžinio

Vadovaujantis Lietuvos Geologijos Tarnybos naujausiais duomenimis (Požeminio vandens vandenviečių žemėlapyje pateikiama informacija), planuojamos teritorijos ribose Žemės gelmių registre įregistruotos 3 vandenvietės. Detalesnė informacija pateikiama 3 lentelėje.

Planuojamos teritorijos ribose Žemės gelmių registre įregistruotos požeminio vandens vandenvietės. 3 lentelė

Registro Nr.	Pavadinimas	Registravimo Žemės gelmių registre data	Būklė	Išteklių rūšis	SAZ įsteigtas	SAZ projektas	Ištekliai aprobuoti	Geol. indeksas	Koordinatės	Adresas
93	Šakių	1997-07-17	Naudojamas	Geriamasis gėlas vanduo	Ne	Yra	Aprobuoti	K1+K2 cm	6090895, 438330	Marijampolės apskr., Šakių r. sav., Šakių sen., Šakių m.
3670	Striūpų (Šakių r.)	2006-10-30	Naudojamas	Geriamasis gėlas vanduo	Ne	Nėra	Neaprobuoti	K1-K2	6090110, 437977	Marijampolės apskr., Šakių r. sav., Šakių sen., Striūpų k.
4681	Giedručių (Šakių r.)	2014-06-03	Naudojamas	Geriamasis gėlas vanduo	Ne	Yra	Aprobuoti	K2cm-K1	6091985, 437179	Marijampolės apskr., Šakių r. sav., Šakių sen., Giedručių k.

APIBENDRINIMAI IR IŠVADOS

Rengiant bendrojo plano koregavimą, vadovaujantis bendrojo plano koregavimo uždaviniais, Šakių miesto su priemiesčiais bendrasis planas su GIS sistema (patvirtintas Šakių rajono savivaldybės Tarybos 2013 m. kovo 28 d. sprendimu Nr. T-106) yra papildomas trūkstama dalimi „Kraštovaizdis, gamtinis karkasas ir rekreacija“. **Kiti Šakių miesto su priemiesčiais bendrojo plano su GIS sistema sprendiniai lieka galioti.**

Koreguojant Šakių miesto su priemiesčiais bendrojo plano su GIS sistema sprendinius, bus įgyvendinama Strateginiame plėtros plane numatyta Šakių rajono plėtros prioritetinė kryptis: krašto kultūrinio savitumo, patrauklumo puoselėjimas ir turizmo skatinimas, atsiras prielaidos įgyvendinti numatytas konkrečias priemonės- suformuoti patrauklaus turizmui ir poilsiui krašto įvaizdį bei saugoti krašto kultūrinį identitetą.

Šakių miesto su priemiesčiais bendrojo plano su GIS sistema koregavime suplanuotų gamtinio karkaso dalių ir atskirųjų želdynų teritorijos turi būti vystomos sprendinius detalizuojant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose ir/arba techniniuose projektuose vadovaujantis *Gamtinio karkaso nuostatais*.

Gamtinio karkaso teritorijoje planuojant ūkinę veiklą, įrašytą į Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 ir 2 priedus, turi būti atliekamos atitinkamos poveikio gamtiniam kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei vertinimo procedūros, numatomos priemonės antropogeniniam poveikiui kompensuoti, gamtiniam kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei išsaugoti ar atkurti.

Vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo nuostatomis, turi būti vykdoma bendrojo plano sprendinių (įskaitant ir parengtus koregavimo sprendinius) įgyvendinimo stebėsena (monitoringas), priežiūra ir kontrolė, nuolat kaupiama ir analizuojama informacija, nustatomas investicijų poreikis, rengiamos programos bendrojo plano sprendiniams įgyvendinti.